پیرۆزبێت رۆژی جیهانیی مامۆستایان .... رۆزا شوان

لە ساڵی (١٩٩٤) ەوە هەموو ساڵێک لە رۆژی (٥ی/ ئوکتۆبەر) دا کە رۆژی جیهانیی مامۆستایانە، زۆربەی وڵاتانی جیهان وەکو رێزلێنان و ئەمەک و پێزانین بۆ رۆڵ و بۆ ئەرکی بەرز و پیرۆزی مامۆستایان، بەم بۆنەیەوە ئاهەنگی خۆشی و چەندین چالاکی هەمەجۆرە، لە قوتابخانەکان و لە یانەکانی مامۆستایان دا سازدەکرێن، هەر لەم رۆژدا، کۆمەڵێک لە مامۆستایانی لێهاتوو خەڵات دەکرێن. ئەم یادەش رێکەوتی راگەیاندنی ئەو راسپاردانەن، کە رێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان (یۆنسکۆ) بۆ پەروەردە و زانیاری و رۆشنبیری، بە هاوکاری لەگەڵ (رێکخراوی کاری نێودەوڵەتی) دا، کە لە کۆنگرەی (پاریس) دا، بە باشکردنی بارودۆخی مامۆستایان، کۆمەڵێک راسپاردەیان راگەیاند.
رۆژی جیهانیی مامۆستایان، لە بەشێکی وڵاتانی جیهاندا، لە هەمان رۆژدا ناکرێت.
بەڵکو لە بەرواری جیاجیادا دەکرێت، کە رەنگە پەیوەندی بە بۆنەی تایبەتمەندی ئەو وڵاتانە لەو رۆژانەدا هەبێت. لە باشووری کوردستانیش، رۆژی (١ی/ ئادار) ی هەموو ساڵێک کراوە بە رۆژی مامۆستایان، کە عێراق ئەم رۆژەی دیاری کردووە، نازانم ئایە هیچ تایبەتمەندییەکی کوردیمان هەیە کە پەیوەندیی بەم رۆژەوە هەبێت؟ من شکنا بەم. بۆیە من پێشنیاری ئەوە دەکەم کە یەکێک لەم دوو رۆژە بکرێت بە رۆژی مامۆستایانی کوردستان، یا هەر رۆژێکی تر کە پەیوەندی بە مامۆستایانی کوردستانەوە هەبێت.

١ـ رۆژی (١٥ی/ مای) کە یادی دامەزراندنی یەکێتی مامۆستایانی کوردستانە، ئەوەبوو کە مامۆستایانی کوردستان لە یەکەمین کۆنگرەیان دا، کە لە شاری (سلێمانی) لە رۆژی (١٥ی/ مای/١٩٦٢) دا بەسترا، (یەکێتی مامۆستایانی کوردستان) یان دامەزراند، شایەنی خۆیەتی کە هەموو ساڵێک یادی ئەم رۆژە و ئەم مانگە، بە فەرمی بکرێت بە (رۆژی مامۆستایانی کوردستان) و لەم رۆژەدا ئاهەنگی خۆشی و شادی و کۆمەڵێک چالاکی جۆراوجۆریش لە سەرجەم قوتابخانەکانی کوردستان دا ئەنجام بدرێن. خەڵاتی رێزلێنانیش پێشکەش بە کۆمەڵێک لە مامۆستایانی لێهاتوو و خزمەتدرێژ بکرێن.

٢ـ رۆژی (٦ی/ ئوکتۆبەری) هەموو ساڵێک، کە یادی ساڵڕۆژی یەکەمین

شەهیدی مامۆستایانی کوردستانە لە شەشی ئەیلولی (١٩٦٠) دا، مامۆستا و پێشمەرگەی ئازا و قارەمانمان، شەهیدی نەمرمان مامۆستا (حەسیب محەمەد بەگ سیامەنسووری) یە، کە (مامۆستای قوتابخانەی شۆڕیجەی سەرەتایی کوڕان:١٩٥٨ــ ١٩٦٠) بوو لە شاری کەرکوک (نووسەر: من لە پۆلی پێنجەم و شەشەم دا لە قوتابخانەی شۆڕیجە، قوتابی مامۆستا حەسیب ی نەمر بووم، وانەی وەرزش و بیرکای پێدەوتینەوە) مامۆستایەکی کوردستان پەروەری سەرسەخت و زۆر دڵسۆز بوو. بوو بە پێشمەرگە و لە شەڕەکانی قارەمانانەی دەستەویەخەی کەم وێنەدا، لە گەڵ سوپای دڕندە و ڕەگەزپەرستی عێراقدا، لە (گردە قارەمان) ی نزیک شارۆچکەی (ئاغجەلەر) ی سەر بە قەزای چەمچەماڵ ی سەر بە پارێزگای کەرکوک، مامۆستا حەسیب محەمەد بەگ لەو داستانە نەمرەدا لە ڕۆژی (٦ی/ ئوکتۆبەر/١٩٦٢) دا شەهید بوو، کە هەمان ساڵی دامەزراندنی یەکێتی مامۆستایانی کوردستانە، لەگەڵ مانگڕۆژی (ڕۆژی جیهانیی مامۆستایان) دا، ڕۆژێک جیاوازی هەیە. پێویستە یەکێتی مامۆستایانی کوردستان، واز لە ڕۆژی (١ی/ ئادار) بهێنن و ڕۆژێکی تایبەتمەندی کوردستانیمان بکەن بە ڕۆژی مامۆستایانی کوردستان.

بێگومان مامۆستایی پیرۆزترین و گرنگترین و هەستیارترین پیشەیە لە هەموو جیهان دا.. مامۆستایان خاوەنی پەیامێکی گەورە و پیرۆز و چارەنووسسازن، ئەوان بە ئەوپەڕی دڵسۆزی و لەخۆبووردن و ماندووبوونەوە.. بە ئەوەی کە چاوەڕوانی هیچ پاداشتێک و سوپاس بن، نەوە لە دوای نەوە پێدەگەن.. مامۆستایان بەردی بناغەی کۆشکەکانی شارستانی و پێشکەوتن و داهێنان و گۆڕانکارین.. مامۆستایان رابەر و چرای گەشی ڕووناکردنەوەی شەوەزەنگی تاریکین.. ئەوان مۆم ئاسایی دەسووتێن و دەتوێنەوە، بە ئەوەی کە ڕێی سەرکەوتن و پێشکەوتن و داهاتوو بە ڕۆڵەکانی نیشتمانەکەیان رووناک بکەنەوە.. مامۆستایان، هەنگ ئاسایین و شیلەی گوڵانی زانیاری و زانستی دەمژن و هەنگوێنی زانیاریمان پێشکەش دەکەن.. مامۆستایان هێندە بەرز و ڕێزدارن، تا ئەو رادەیەی کە بە میراتگر و بە جێگرەوەی پێغەمبەران و نێردراوان ناوزەند کراون. میری شاعیرانی عەرەب (ئەحمەد شەوقی) کە (بە رەچەڵەک کوردە) دەڵێ:
(هەستە بۆ مامۆستا شکۆداریێ.. هێندەی نەمابوو مامۆستا ببێت بە پێغەمبەر)
ئەمەش لە پڕێک، نەبووینە بە کچ و کوڕێک.. مامۆستایانی کوردپەروەری دڵسۆزمان فێری ئەلفوبێی کوردایەتی و کوردستان پەروەری و تێکۆشان و گەشبینی و هیواداریان کردین. هۆشی ئەمە زەوییەکی بەیار بوو.. مامۆستاکان کێڵایان و تۆی زانست و

زانیاریان لە تێکردن و هاتنە بەرهەم.. ئەمە لە چ پلە و پایە و پۆستێک دابین، هەر قەرزاری مامۆستاکانمانین، شانازیش بە دڵسۆزی و بە ڕەنج و ماندووبوونی ئەوان دەگەڕێتەوە. ئەوان ڕۆڵێکی گرنگیان بینی لە بنیاتنی کەسێتی دروستی ئەمەدا.

یەکێک لە سەرۆکەکانی ئەمریکا، دوای کە بە سەرۆک کۆماری ئەمریکا هەڵیان بژارد، کاربەدەستانی باڵا و کەسایەتییە ناسراوەکانی وڵاتەکەی بۆ پیرۆزبایی لێکردنی ریزیان گرت، ئەو پێیانی وت: بەر لەوەی پیرۆزبایی لە من بکەن، بڕۆن پیرۆزبایی لە دایکم و لە مامۆستاکانم بکەن، چونکە من قەرزاری ئەوانم و، ئەوان منیان بەم پۆستە گەیاند.

مامۆستایانی خۆشەویست، ئێوە شایەنی ئەوپەڕی سوپاس ڕێز و پێزانین، ئێوەن منداڵانی گەلەکەمان بە باشی فێردەکەن و بە دروستی پەروەردەیان دەکەن، ئێوەی دایک و باوک و خوشک و برا ئاسایی، دەستی سۆز و بەزەیی و خۆشەویستی و ڕێز بە سەر منداڵە چاوگەشەکانمان دا دەهێنن، کە هیوای داهاتووی گەلەکەمانن.. ئێوەن هۆشیان دادەڕێژن و بەردی بناغەی کەسایەتییەکی سەرکەوتوویان دادەنێن.. ئێوەی مامۆستایان سامانێکی بێهاوتای گەلەکەمانن.. ئێوە پارەیەکی دەگمەنن.. ئێوە بە ڕاستی ژێرخانی داهاتوون.
مامۆستا دڵسۆزەکانمان، ئێوە شوێنێکی تایبەتیتان لە ناخی دڵمان دا هەیە، خۆشەویستی و ڕێزمان بۆ ئێوە بێسنوورن، هەردەم لە یادتان ناکەین، هەرگیز ڕێز و خۆشەویستیتان لە دڵمان دا کاڵ نابنەوە.. نەک تەنها لە ڕۆژی جیهانیی مامۆستایان دا، بەڵکو لە هەموو ڕۆژەکانی ساڵ دا، ڕووخساری گەش و شیرینی ئێوە لەبەر چاومانە. وشە ناسک و جوانەکانتان، ڕێنماییە دروست و بەسوودەکانتان، زەردەخەنە شیرینەکانتان، چێژێکی تایبەتییان لە یادەوەرییەکانماندا هەیە.. ئێوە داینەمۆی هۆشی ئەمە بوون.. ئێوە کلیلی ڕازەکانی تێکۆشان و کوردایەتی و کوردستان پەروەری و گەشبینی و کۆڵنەدان و هیوا و ئومیدی سەرکەوتنتان پێبەخشین.. ئێوە بوون پێتان وتین، لە بەردەم بڕوا و ئیرادەی پۆڵایین و خۆڕاگری کۆڵنەدان دا، بۆ گەیشتن بە هیواکانتان، ئەستەم بوونی نییە.

مامۆستایانی دڵسۆز و کوردستان پەروەرمان، وشەی سوپاس و ستایش شەرمتان لێدەکەن.. چونکە ئێوە زۆر لەوە گەورەتر و جیاوازترن، کە وشە و ڕستەی شیرین، بتوانن هاوسەنگی دڵسۆزی و باڵایی و شکۆداریتان بکەنەوە.
مامۆستانی کوردستانی شیرینمان، ئەی پێشمەرگە گیانبەخشەکانی

مەیدانی فێرکرن و پەروەردەکردنی جگەرگۆشە چاوگەشەکانمان.. بە راستی ئێوە جیاوازن و کەم وێنەن لە جیهادا، لە کاتی ش□ش و راپەڕین دا بە دەستێکتان چەکتان هەڵگرتبوو، بە دەستەکەی تریشتان پێنووس. لە هەموو شۆڕشەکاندا، پشکی شێری تێکۆشان و گیانبەخشینتان هەیە، مێژووتان پاکە و پڕە لە سەروەری و شکۆداری و لە هەڵوێستی بەرز.. ئێوە لە شۆڕشەکاندا، پێشمەرگەی شێر ئاسایین.. لە ئاشتیشدا هەڵگری چڵە نیگزی ئاشتین.
کێ وەکو ئێوەی لە دەست دێت و پێدەکرێت؟ بە بێ مووچە و نیوە مووچە و چارەگە مووچە، خۆڕاگربوون و بایکوتی خوێندتان نەکرد و قوتابخانەکانتان بەجێ نەهێشتن، بە کوێرەوەری و بە نەبوونی درێژەتان بە پەیامە بەرز و پیرۆزەکەتان دا.. ویژدانتان ئاسوودە کردووە؟ لاپەڕەیەکی شکۆداری ترتان لە مێژووی گەلەکەمان دا تۆمارکرد.

پێویستە کاربەدەستانی کوردستان، بە ئەمەکبن و ئەوپەڕی پێزانین و رێزیان بۆ ئەم دڵسۆزی و رۆڵ و هەڵوێستەی مامۆستایانی کوردستان هەبێت، بتوانن پاداشتی ئەم هەڵوێستە جوامێرانەیان بدەنەوە، گەرچی بە پار□ و ماد□ قەرەبووی خۆڕاگری و خۆبەخت کردنیان ناکرێنەوە.
خۆشەویستی و رێز و پێزانینی گەلەکەمان بۆ رۆڵی مەردانەی ئێوەی مامۆستایانی دڵسۆزمان، بەرزترین میدالیای پێزانینە و رێزلێنانە.
مامۆستایانی کوردستان پەروەر، خوشک و برایانی دڵسۆز و خۆشەویستمان، ئەی شۆڕە سوارە نەبەردەکانی مەیدانی پەروەردە و فێرکردن و بنیاتنانی داهاتووەیەکی گەشتر و شیاوتر بۆ کورد و کوردستان.. بە قەی ژمارەی نێرگزی نێرگزەجاڕەکانی کوردستان، بە قەی ژمارەی ئەستێرەکانی ئاسمان.. بەقەی دڵۆپە شەستەبارانەکانی کوردستان.. سۆپاس و رێز و خۆشەویستیمان بۆتان هەیە.. بە ئەوپەڕی گەرمییەوە لە (رۆژی جیهانیی مامۆستایان) دا، جوانترین پیرۆزبایتان لێدەکەین.. دەستە پیرۆزەکانی یەک بە یەکتان دەگوشین و چەپکە گوڵی سوپاس و رێز و ئەمکداری و خۆشەویستیتان پێشکەش دەکەین. ئەمەش کەمترین شتە لە ئاستی دڵسۆزی و شکۆداری ئێوەدا.
دەڵێم:

مامۆستا تۆ شایانی
پاداشت و گوڵبارانی
بزانیت یا نەزانیت
تۆ لە ناخی دڵمانیت

هیوای ئەوپەڕی تەندروستی و تەمەندرێژی و خۆشی و بۆ ئێوەی مامۆستایانی کوردستان دەخوازین.. گەشبینم لە سایەی دڵسۆزی ئێوەدا

داهاتوومان گەش دەبێت.

ڕەزا شوان
نەرویج: (١ی/ ئوکتۆبەر/٢٠١٧)

بەرەو خوێندنگا ... ڕۆستەم خامۆش

ئەمساڵیش وەکو ساڵانی پێشوو
کاتی خوێندنە دوای هەندێ پشوو

لە گەشت و سەفەر تێر یاریمان کرد
لە چەندەها خول بەشداریمان کرد

ئێستاش دەگەرم ، دەروون پڕ لە جۆش
ڕوو لە خوێندنین بە جلی تازە پۆش

هەنگاو دەهاوین بەرەو خوێندنگا
بە ماڵی زانست ، ڕووناکی ڕێگا
ئێمەی قوتابی ئەوەستین بەدەنگ
گوێ ڕائەدێرین لە بۆ یەکەم زەنگ

زەنگی خوێندنی ساڵێکی نوێ
لەو دەمەی ، کە خۆر جوان دەرئەکەوێ

ڕۆستەم خامۆش / هەولێر ٢٠١٢

ڕەهەند قوتابییە ...

فەرهاد ئەحمەد بەرزنجی

ڕەهەندی ژیرو وریا
ئەمڕۆ زۆر شادمانە
چونکە بۆ یەکەمجارە
دەچێت بۆ قوتابخانە.

بە بەرگی قوتابییەوە
لەگەڵ منداڵی گەڕەک
خەندەی والەسەرلێوە
وەکو بچێت بۆ ئاهەنگ.

دەڵێ، مژدە هاوڕێیان
ئەمڕۆ لە قوتابخانە
ئاهەنگیی یەکناسین و
خۆشی وچەپڵەڕێزانە.

بەڕێوە بەرومامۆستا
قوتابییەکانیش، سەرجەم
دێن بە پێشوازی، ئەمەی
قوتابی پۆلی یەکەم.

چونکە ئەمەی بچکۆلە
کۆشش دەکەین، دەخوێنین
مرۆڤی گەورەی دواڕۆژین
ئایندە دەنەخشێنین.